

[Jane Oksen]

I redegørelsen tales der også om, at der er taget hul på ligestillingen mellem samgifte og enlige pensionister. Ja, det er meget smukt at tage hul på noget, men vi havde gerne set den totale ligestilling på dette område.

Til slut nogle rosende ord om frikommuner. Det er godt med den slags nytænkning, for der må nye initiativer til, og vi må prøve at få socialpolitikken til at fungere under de meget vanskelige vilkår.

Merethe Due Jensen (KRF):

Jeg vil gerne takke socialministeren for den gode og gennearbejdede redegørelse, der er lagt frem for Folketinget. Når socialministeren indledningsvis i sin redegørelse gør opmærksom på, at det er en myte, at et godt socialt system er et system, som kan holde folk på så høje ydelser som muligt, er jeg helt enig. Sociale problemer kan ikke løses blot ved, at man pumper flere og flere penge ud til mennesker, som er kommet i social nød, men sociallovgivningen bør udformes således, at den sikrer borgerne støtte og dermed tryghed i krisituationer, og når livsvilkårene i øvrigt taler derfor.

Den måde, samfundet løser menneskers sociale problemer på, er i høj grad afhængig af, hvordan den øvrige lovgivning er udformet. Derfor kan denne lovgivning gribe ind i socialpolitikken som et instrument til forebyggelse af sociale problemer.

Hvordan det enkelte menneske trives bedst, er der stor forskel på. Målet må derfor være at lade mod og fantasi skabe så utraditionelle og smidige rammer som muligt omkring det enkelte menneskes liv. Vi har en fælles forpligtelse til at hjælpe hinanden, derfor bør den almindelige sociale sikring forblive hos det offentlige. Det private islet skal sammen med det offentlige være med til at udbygge et netværk omkring truede personer eller grupper ved at styrke opblomstringen af socialt hjælpearbejde gennem besøgstjenester, rådgivning, »væresteder«, menneskelig forståelse og omsorg m.v., så de mennesker, som er i krise, kan styrkes og få livsmod og selvtillid tilbage. Derved opnås den bedste baggrund for at blive eller forblive selvhjulpne.

Vi har i Danmark siden 1960'erne slået os til tåls med, at samfundet klarer alle sociale behov, og at kirken klarer sjælen. Det er en illusion at tro, at samfundet skal klare menneskets

sociale problemer og kirken fritages for direkte medansvar.

De psykiske følger af den sociale nedtur for de svageste i vort samfund bevirker, at den psykiske modstandskraft er ringe. Mange mennesker er psykisk hudløse, og mange har et stort forbrug af stimulanser. Hvis disse stimulanser i form af cigaretter, spiritus m.m. tages fra os, vil de fleste af os krakelere lige på stedet. Det er imidlertid, hvad der er sket for de fleste på social bistand. Ofte sker der ting, der er langt værre end det. Man kan tvinges væk fra sin hidtidige bolig, man kan tvinges til at opgive medlemskab af en a-kasse osv. Det er uhyggelige menneskelige omkostninger.

I alle krisesituationer er det af stor betydning, at det enkelte menneske kan bevare sin selvagtelse for bedre at kunne klare sine problemer. Det offentlige sociale netværk må derfor bestå af økonomisk hjælp, rådgivning og psykologisk bistand. Derudover kommer andre forebyggende foranstaltninger, som nødvendigvis skal opprioriteres.

Penge kan ikke alene afhjælpe ensomhed eller mangelen på menneskelige fællesskaber i vort samfund, idet – som ministeren understreger – lovgivning ikke i sig selv kan skabe livsindhold, men de ordninger, vi bygger op, kan danne ramme om en friere livsudfoldelse for den enkelte. Målet er at forebygge børns og unges problemer, bl.a. ensomhed og isolation, så tidligt som muligt, og forebyggelse er som bekendt at foretrække frem for behandling både af menneskelige og af økonomiske grunde. Derfor må problemerne løses i et samspil mellem erhvervslivet og arbejdsmarkeds- og uddannelsesområdet.

Det har vist sig, at utraditionelle former for samarbejde mellem kultursektoren og socialsektoren, mellem offentlige og private foreninger og organisationer, har vist gode resultater. Det må dog erkendes, at nytænkning ofte støder på fordomme, som er vanskelige at slippe af med. Udfaldet af en omstilling er helt afhængig af, om man i systemet kan skabe en atmosfære af tryghed ved forandringen i stedet for et tryk mod forandringen.

Det glæder mig især at konstatere, at ministeren i sin redegørelse om børns vilkår understreger, at hvis der er opstået problemer i en familie, må der sættes på at støtte hele familien. Det er jo en kendsgerning, at kernefamilien i sin